

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně **I. S.**, zastoupené JUDr. Lenkou Pavlovou, advokátkou se sídlem Palác Patium, Žitavského 496, Praha 5 – Zbraslav, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2004, č. j. OAM-2162/VL-20-12-2004, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 64 Az 135/2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2005, č. j. 64 Az 135/2004 - 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) o udělení azylu na území České republiky jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobkyně o udělení azylu byla snaha být společně s manželem, který opustil vlast z důvodu vyhrožování ze strany žalobkyni neznámých osob. Žalovaný uvedl, že výčet důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu je taxativní; problémy žalobkyně jsou osobního rázu a nelze

je označit za perzekuci ve smyslu § 12 zákona o azylu. Proto žalovaný její žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2005, čj. 64 Az 135/2004 - 17, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí žalovaného jako nedůvodná zamítnuta. Soud v odůvodnění uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o jejím pronásledování z některého z důvodů podle § 12 zákona o azylu; proto žalovaný nepochybil, pokud její žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Soud uvedl, že ze správního spisu zjistil, že žalobkyně měla možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům pro rozhodnutí, z dokumentů založených ve správním spise vyplývá, že si žalovaný opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, a jeho rozhodnutí vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Soud poukázal na to, že další námitky ohledně procesního postupu žalovaného byly vzneseny pouze obecně a proto se jimi nezabýval. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Včasnou kasační stížnost stěžovatelka podala z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že její důvody svědčí o pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu, neboť první manželka jejího muže byla znásilněna členy sekty a později zemřela. Manžel stěžovatelky ve své výpovědi tyto skutečnosti potvrdil; nebyl mu však udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a v současné době probíhá řízení o jeho žalobě proti tomuto rozhodnutí. Stěžovatelka se obává návratu na Ukrajinu z důvodu vydírání manžela ze strany náboženské sekty Slovo boží. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že jí nelze vytýkat, že se neobrátila se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu, neboť její manžel se v souvislosti s útokem na svou první manželku na policii obrátil a ta mu nepomohla. Podle stěžovatelky je žalovanému z jeho úřední činnosti známo, že na Ukrajině sice formálně existuje možnost obrátit se v případě neúspěchu při jednání s policií na jiné státní orgány v zemi původu, v praxi je tato možnost silně omezena. Státní orgány však nejsou schopny ochránit stěžovatelku před nábožensky motivovaným pronásledováním. Proto je stěžovatelka přesvědčena o tom, že splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu; při návratu do země původu se obává ponižujícího zacházení, přičemž nemůže spoléhat na poskytnutí účinné ochrany ze strany státních orgánů. Stěžovatelka dále namítla, že krajský soud nesprávně posoudil otázku vad řízení před správním orgánem, na něž stěžovatelka v žalobě poukazovala. Stěžovatelka je přesvědčena o pochybení žalovaného ohledně zjištění skutkového stavu, neboť není zřejmé, že se žalovaný a soud zabývaly jejími tvrzeními ohledně náboženské sekty, že by si opatřily informace týkající se dané problematiky a nezkoumaly ani vztah mezi státem a církvemi, které na Ukrajině působí. Stěžovatelka je přesvědčena o tom, že je u ní dán důvod pro udělení azylu i překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Proto stěžovatelka navrhuje, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2005, čj. 64 Az 135/2004 - 17, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatelka požádala soud o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí krajského soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti pak žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila v průběhu řízení o udělení azylu, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že stěžovatelka požádala o udělení azylu ve snaze být zde s manželem, jemuž v zemi původu vyhrožovaly neznámé soukromé osoby. Toto jednání nesouviselo s jednáním státních orgánů a bylo způsobeno tím, že manžel stěžovatelky měl potíže s uvedenými soukromými osobami. Žalovaný odkázal na rozhodnutí

Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2004, čj. 4 Azs 195/2004, podle něhož se nelze v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné dovolávat posouzení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu, neboť o těchto formách azylu nemohlo být v řízení před žalovaným rozhodnuto; stejně tak o překážce vycestování rozhoduje žalovaný pouze v případě neudělení nebo odnětí azylu. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelka v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem kasační stížnosti je důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatelka tento důvod spatřuje v tom, že žalovaný i krajský soud nesprávně konstatovaly, že v jí tvrzených skutečnostech nebyl dán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka je přesvědčená o tom, že její obavy z pronásledování ze strany náboženské sekty jsou důvodem pro udělení azylu i pokud se stěžovatelka nepokusila své problémy řešit pomocí státních orgánů v zemi původu, neboť tyto orgány nejsou stejně schopny pomoc poskytnout. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem žalovaného i krajského soudu v tom, že důvody sdělené žalobkyní v průběhu řízení o udělení azylu skutečně nejsou podřaditelné pod důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka opakovaně uvedla, že hlavním důvodem odchodu z vlasti byla snaha následovat manžela; popisované problémy se neděly přímo jí, nýbrž jejímu manželovi. Nejvyšší správní soud považuje za nutné zdůraznit, že mezinárodněprávní ochrana formou azylu může subsidiárně nastoupit teprve tehdy, pokud domovská země není schopna zajistit ochranu svých občanů; před podáním žádosti o udělení azylu je proto nejprve nutné využít možnosti zjednání nápravy u státních orgánů v zemi původu. K námitce stěžovatelky, že obava z jednání příslušníků sekty po jejím návratu do země původu zakládá překážku vycestování podle § 91 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji neshledal důvodnou, neboť podle § 28 zákona o azylu žalovaný rozhodne o překážce vycestování pouze v případě rozhodnutí o neudělení nebo odnětí azylu. Jelikož byla v souzené věci žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nejednalo se o takový způsob skončení řízení, u něhož zákon vyžaduje rozhodnout o překážce vycestování a proto námitka stěžovatelky není důvodná. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Kasační stížnost byla dále podána z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené vady řízení před správním orgánem, která byla vytýkána již v řízení před krajským soudem. Stěžovatelka je přesvědčená o pochybení žalovaného ohledně zjištění skutkového stavu, neboť není zřejmé, že se žalovaný a soud zabývaly jejími tvrzeními ohledně náboženské sekty. Žalovaný si podle stěžovatelky neopatřil žádné informace, které by se k dané problematice vyjadřovaly a nebyl zkoumán ani vztah mezi státem a církvemi, které na Ukrajině působí. Nejvyšší správní soud ve shodě s názorem krajského soudu konstatuje, že skutkový závěr žalovaného byl učiněn zcela v souladu s podklady a tyto skutečnosti vyplývají z tvrzení žalobkyně v průběhu řízení o udělení azylu. Žalobkyně však v průběhu řízení o udělení azylu neuvedla, že by o udělení azylu žádala z důvodu

pronásledování své osoby z náboženských důvodů, nýbrž požádala o udělení azylu z důvodu snahy následovat manžela. Za těchto okolností tedy žalovaný nepochybil, když nezjišťoval stěžovatelkou až v řízení před soudem namítané skutečnosti, pokud nebyly jejími důvody pro udělení azylu tvrzenými v řízení o udělení azylu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný není povinen v řízení o udělení azylu hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatelka o azyl uvedla jako důvody, pro které o udělení azylu žádá. Uvedla-li žalobkyně v řízení o udělení azylu pouze problémy manžela se soukromými osobami, a snahu následovat jej, nemůže v řízení před soudem účinně namítat, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutkový stav, pokud nezjišťoval důvody jiné, žalobkyní v řízení o udělení azylu neuváděné. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud ze všech uvedených důvodů kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Jelikož Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, nezabýval se z důvodu nadbytečnosti již samostatně návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobkyně žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu